

สภาพการประมงปลาทุแวกในอ่าวไทย

Chullasorn & Yusuksawad (1977) รายงานว่า ปลาทุแวก (Decapterus spp.) ในอ่าวไทยที่พบมากมี 2 ชนิด คือ D. maruadsi และ D. lajang อาศัยอยู่ทั่วบริเวณอ่าวไทยในระดับความลึกของน้ำประมาณ 30 - 70 เมตร

ปริมาณการจับของปลาทุแวกทั้ง 2 ชนิดนี้ งานสถิติ กรมประมง (ปี 2514-2520) ได้รวบรวมข้อมูลปลาทุแวก (Decapterus spp.) ที่จับได้โดยเครื่องมือทำการประมงต่าง ๆ ในอ่าวไทย มีปริมาณเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514 จาก 489 เมตริกตัน และในปี 2520 เป็น 83,524 เมตริกตัน (ตารางที่ 1)

ปริมาณการจับของปลาทุแวกในอ่าวไทย ส่วนใหญ่ถูกจับโดยเครื่องมือประมง 3 ชนิด คือ อวนลอมซั้ง อวนค้ำ และอวนตั้งเก และพบว่าเครื่องมือประมงอวนลอมซั้ง เป็นเครื่องมือที่ทำการประมงปลาทุแวกได้สูงสุด คือ ในปี พ.ศ. 2518 และ 2519 ปลาทุแวกที่จับได้โดยเครื่องมืออวนลอมซั้ง มีปริมาณ 19,125 เมตริกตัน และ 70,533 เมตริกตัน ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละของปริมาณการจับจากเครื่องมือทุกชนิดได้ 73.54 และ 85.61 ตามลำดับ

การประมงปลาทุแวกในอ่าวไทยได้นิยมกันแพร่หลาย นับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2516 เป็นต้นมา สังเกตได้จากปริมาณการจับปลาทุแวก (Decapterus spp.) จากตารางที่ 1 และปริมาณเรืออวนลอมซั้งทำการจับปลาทุแวกได้ในอัตราส่วนที่สูงกว่าเครื่องมือประมงชนิดอื่น ๆ อยู่มาก ซึ่งได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จากตารางที่ 2 ซึ่งแสดงถึงปริมาณเรืออวนลอมซั้งที่ทำการจดทะเบียน ณ จังหวัดต่าง ๆ ในบริเวณอ่าวไทยได้เพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อย ๆ ในระหว่าง พ.ศ. 2518 - 2520 เป็นจำนวน 193 ลำ 300 ลำ และ 410 ลำ ตามลำดับ (รวมทุกขนาดของความยาวเรือ)

การทำการประมงเรืออวนล้อมซึ่งนับว่าเป็นการทำการประมงที่แปลกไปจาก
 เครื่องมือประมงอวนล้อมจับชนิดอื่น ๆ คือ มีซึ่ง ซึ่งประกอบด้วยลำไม้ไผ่ที่มีขนาดความ
 ยาว 20 ถึง 30 เมตร โคนไม้ไผ่มีลวดเหล็กซึ่งมีกิ่งมะพร้าวผูกติดอยู่รอบ ๆ เป็นระยะ ๆ
 และถ่วงน้ำหนักด้วยก้อนหินขนาดใหญ่มีน้ำหนักระหว่าง 50 - 150 กิโลกรัม แล้วนำซึ่ง
 ไปปล่อยลอยในแหล่งที่สังเกตเห็นว่ามีฝูงปลาอยู่หนาแน่น ซึ่งบริเวณที่ซึ่งถูกนำไปทิ้งลอยไว้
 เป็นบริเวณกว้าง นับจากชายฝั่งออกไปในทะเลประมาณ 5 - 40 ไมล์ทะเล หรือ
 บริเวณที่มีความลึกระหว่างประมาณ 30 เมตร ถึง 80 เมตร โดยซึ่งจะถูกทิ้งไว้ประมาณ
 10 ถึง 20 ชุด (ต่อเรือประมง 1 ลำ) ใกล้เคียง ๆ กัน จากการสอบถามชาวประมงได้
 ทราบว่า ซึ่งเมื่อถูกทิ้งไว้ในทะเลประมาณ 5 - 7 วัน ใบมะพร้าวจะเริ่มเน่าและเกิด
 พืชสีเขียวและจุลินทรีย์ต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก สัตว์ที่ไม่มีกระดูกสันหลัง เช่น เคย Copepod
 และ Mysid ตลอดจนลูกวัยอ่อนของสัตว์จำพวก Crustacean จะมากินพวกพืช
 สีเขียวและจุลินทรีย์ต่าง ๆ เป็นอาหาร เป็นผลให้บริเวณนี้กลายเป็นแหล่งอุดมสมบูรณ์ของ
 อาหาร และปลาฉลามหลายชนิดรวมทั้งปลาหูขวานมาหาอาหารกินบริเวณนี้ ทำให้บริเวณ
 ที่มีซึ่งลอยอยู่เป็นบริเวณที่มีปลาฉลามบางชนิดชุกชุม ก่อนทำการจับชาวประมงจะคำนึงถึงไป
 คุขนาดฝูงปลาที่อาศัยอยู่บริเวณที่มีซึ่งว่ามีปริมาณหนาแน่นพอสมควรเพื่อที่จะทำการลงอวน
 ล้อมจับ และก่อนที่จะนำปลาขึ้นมาจากอวนจะต้องทำการเก็บซึ่งก่อน เพื่อสะดวกในการ
 ค้างอวนและเก็บปลา ในบางครั้งจะมีการลอยตะเกียงแก๊สบริเวณใกล้เคียงเพื่อล่อลูกสัตว์วัย
 อ่อนและปลาฉลามบางชนิดในเวลากลางคืนให้มาตอมซึ่งหนาแน่นขึ้น การลงอวนจับปลา
 บริเวณซึ่งสามารถทำได้ทั้งกลางวันและกลางคืน เรืออวนล้อมซึ่งมีความจุของปริมาณปลา
 ต่างกันไปขึ้นอยู่กับขนาดความยาวเรือซึ่งมีขนาดระหว่าง 14 - 25 เมตร โดยมีความจุ
 ระหว่าง 10,000 ถึง 50,000 กิโลกรัม

องค์ประกอบชนิดของสัตว์น้ำที่ถูกจับด้วยเครื่องมืออวนล้อมซึ่ง (ตารางที่ 3)
 จากการสำรวจของเจ้าหน้าที่งานปลาฉลาม กองประมงทะเล พบว่าในปี พ.ศ. 2518
 และ 2519 ปลาฉลามและสัตว์น้ำต่าง ๆ ที่จับได้ด้วยเครื่องมือประมงชนิดนี้ ได้แก่

ปลาทุแฆครีบขาว	(<u>Decapterus maruadsi</u>)
ปลาทุแฆทัวเรียว	(<u>D. Lajang</u>)
ปลาสิ่กุนตาโต	(<u>Carang crumenophthalmus</u>)
ปลาสิ่กุนกลม	(<u>C. mate</u>)
ปลาสิ่กุนทัวเหลื่อง	(<u>C. boops</u>)
ปลาสิ่กุนฆางเหลื่อง	(<u>C. leptolepis</u>)
ปลาลัง	(<u>Rastrelliger kanagurta</u>)
ปลาทุปากจิ้งจก	(<u>R. faughni</u>)
ปลาทุ	(<u>R. neglectus</u>)
ปลาหลังเขียว	(<u>Sardinella spp.</u>)
ปลาอกแล	(<u>Dussummeria spp.</u>)
ปลาจะละเม็กดำ	(<u>Parastomateaus niger</u>)
ปลาหมึกกล้วย	(<u>Loligo spp.</u>)
อื่น ๆ	(<u>Miscellaneous species</u>)

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ปลาทุแฆครีบขาวมีปริมาณเฉลี่ยสูงมากที่สุดคือเป็นร้อยละ 41.2 และ 43.7 ของน้ำหนักสัตว์น้ำทั้งหมดที่จับได้ด้วยเครื่องมือชนิดนี้ในปี พ.ศ. 2518 และ 2519 ตามลำดับ

จากการศึกษาองค์ประกอบชนิดของปลาทุแฆ ที่จับได้โดยเครื่องมืออวนล้อมรั้ง ในปี พ.ศ. 2518 พบว่า ปลาทุแฆครีบขาวกับปลาทุแฆทัวเรียว มีปริมาณร้อยละ 93.42 กับ 6.58 ของน้ำหนักตามลำดับ และในปี พ.ศ. 2519 ปลาทุแฆครีบขาวกับปลาทุแฆทัวเรียว มีปริมาณร้อยละ 87.93 กับ 12.07 ของน้ำหนัก ตามลำดับ